

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Nye digte - 1841

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Nye digte - 1841", i Heiberg, Johan Ludvig: *Nye digte - 1841*, udg. af Klaus P. Mortensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, cop. 1990, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergjl05val-shoot-idm140194650134512.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Nye digte - 1841

Sådan ser det ikke umiddelbart ud. Ganske vist hævder Heiberg i vaudevilleopsatsen, at digteren skal »undervise sine Tilhørere, berigtige deres Smag«, men han forestiller sig ikke, at dannelsen primært skal erhverves ad intellektuel vej. I sin artikel *Om vore nationale Forlystelser fra Flyveposten* Nr. 84-86, 1830 skriver Heiberg: »Man indbilder sig, at Smagen især skal uddannes ved æsthetisk Læsning og Kunstnydelse; men der gives et langt simplere Middel dertil i hele Indretningen af det huuslige Liv« (VIII s. 480). Og så remser Heiberg eksempler op, som dækker alt fra møblering til ægteskabeligt samliv og børneopdragelse, kort sagt alt det elementære, som opfylder størstedelen af et menneskes liv. Hans pointe er den, at hvis hverdagslivet ikke gennemtrænges af den gode smag, og det vil i praksis sige: bevidst formning, så bliver vanerne, behovene, tingene et mål i sig selv, sådan at mennesket bliver stikkende i det rent materielle. Dermed er vejen for al højere åndelig virksomhed og udvikling blokeret. Litterær dannelse forudsætter - dannelse. For »det er det samme Skjønne, der gaaer igjennem Alt, men har man ikke opfattet det i det daglige Liv, saa vil man endnu mindre forstaae det i den æsthetiske Idee-Verden« (VIII s. 480-481).